

**Теоретичні завдання для підсумкового контролю з дисципліни
«Релігія і церква в Україні: від традиційного укладу до новітніх тенденцій»**

Дати аналітичну відповідь на пропоновані запитання:

1 варіант

1. Провідні дослідники історії українських церков.
2. Дохристиянські вірування народів Давньої України.
3. Християнські впливи на східнослов'янські землі до X ст.
4. Монастирі Київської Русі.
5. Канонічний статус Київської митрополії у X-XIII ст.
6. Перші єпископські кафедри в Україні-Русі.
7. Церковна парафія на Русі в X-XIII ст.
8. Соборноправність устрою української церкви.
9. Характерні риси української церковної обрядовості.
10. "Свиток Ярослава".
11. Канонічні, символічні та богослужбові книги XV-XVII ст.
12. Етапи формування мережі римо-католицької церкви в Україні до XVI ст.
13. Криза православної церкви в Україні наприкінці XVI ст.
14. Втрата православною церквою ієрархії та її відновлення 1620 р.
15. Вплив ідей Реформації на українське суспільство в історіографії.
16. Боротьба православних в Речі Посполитій за права своєї церкви в першій чверті XVII ст.
17. Легалізація православної церкви "Пунктами заспокоєння народу руського" (1632 р.).
18. Спроби утворення "універсальної унії" й українського патріархату за часів митрополита Петра Могили.
19. "Духовний Регламент". Обмеження прав Київського митрополита у XVIII ст.
20. "Пункты о выгодностях малороссийского духовенства".
21. Особливості церковного життя українського народу на Буковині й Закарпатті.
22. Початки українського євангельсько-баптистського руху в XIX ст.
23. Всеукраїнський православний церковний Собор 1918 р.
24. Український національний рух в православній церкві у Польщі в 1921 - 1939 рр.
25. Протестантські конфесії України 20-30-х рр.
26. Декрет про відокремлення церкви від держави та школи від церкви 1919 р.
27. Особливості організаційного устрою та релігійної ідеології православних конфесій України 20-30-х рр. XX ст.
28. Становище релігії та церкви на окупованій нацистами території України в роки II Світової війни.
29. "Львівський Собор" 1946 року.
30. Положення релігії і церкви в Україні після II Світової війни.
31. Українські релігійні діячі діаспори.
32. Релігійне відродження в Україні кінця 80-90-х рр. XX ст.
33. Проголошення автокефалії Православної Церкви України (2019 р.).

2 варіант

1. Язичницька духовна верства у східних слов'ян.
2. Новітні публікації джерел з історії українських церков.
3. Найдавніші писемні свідчення про хрещення русів.
4. Хрещення князя Володимира і киян.
5. Адміністративний устрій церкви на Русі в X-XIII ст.
6. Церковні устави: князя Володимира; князя Ярослава Мудрого.

7. Перенесення осідку Київської митрополії до Москви (поч. XIV ст.).
8. Християнство на Русі за часів князювання Ігоря та Ольги.
9. Міждержавна боротьба за митрополичу православну кафедру на слов'янському сході Європи в XIV-XV ст.
10. Законодавчі акти польської та литовської держав щодо церков східного обряду у XIV-XVI ст.
11. Внутрішній стан церкви в XV-XVI ст. Право патронату і його наслідки.
12. Опис чинів XIV - XVI ст.: хіротесій; хіротоній.
13. Українське сакральне мистецтво XIV -XVI ст.
14. Переклади Святого Письма на українську мову та видання церковно-богослужбових книжок у XVI ст.
15. Релігійний фактор у Визвольній війні українського народу 1648-1654 рр.
16. Постановлення на митрополита Київського Святополка Четвертинського
17. “Генеральна конфедерація” 1732 р.
18. Ліквідація греко-католицької церкви 1839 р.
19. Церква в житті запорозького козацтва.
20. Релігійні рухи в Україні другої половини XIX ст.
21. Переклади богослужбової літератури на українську мову в XIX - на поч. XX ст.
22. Рух за українізацію церкви на початку XX ст.
23. “Закон про Вищий уряд Української автокефальної православної Соборної церкви” 1919 р.
24. Запровадження екзархату в Україні (1921 р.).
25. Спілка войовничих безвірників України.
26. Відносини православних конфесій України з державою (20-30-і рр. XX ст.)
27. Становище протестантських конфесій у міжвоєнний період.
28. Становище християнських церков України після нацистської окупації.
29. Ліквідація Української греко-католицької церкви.
30. Охарактеризуйте антицерковну кампанію кінця 50-початку 60 рр. XX ст.
31. Українські релігійні осередки в діаспорі.
32. “Закон про свободу совісті” та Конституція України про релігію та церкву.
33. Релігійні діячі сучасної України.